

Főoldal > ... > Bírósági Eljárások > Polgári Ügyek > Melyik Ország Bírósága Rendelkezik Joghatósággal? Sweden

Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal?

 Svédország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?

A polgári jogi jogvitákat rendszerint az általános hatáskörű bíróságok (*allmän domstol*) tárgyalják. Az adott ügygel az illetékes kerületi bírósághoz (*tingsrätt*) kell fordulni.

Svédországban a munkaügyi bíróság (*arbetsdomstol*) az egyetlen olyan különös hatáskörű bíróság, amely polgári jogi jogvitákkal foglalkozik. Ezenkívül léteznek konkrét ügýtípusokkal foglalkozó kerületi bíróságok is. Az e bíróságok hatáskörére vonatkozó információk [lentebb](#), a [harmadik kérdésnél](#) olvashatók.

Az általános hatáskörű bíróságokra vonatkozó további információk [itt](#) találhatóak, a különös hatáskörű bíróságokra vonatkozók pedig [itt](#).

Egyes polgári jogi jogvitákkal olyan szervek is foglalkozhatnak, amelyek ténylegesen nem minősülnek bíróságnak. Egyszerűsített eljárás alkalmazásával a svéd végrehajtó hatóság (*Kronofogdemyndigheten*) fizetés teljesítésére vagy egyéb cselekmény elvégzésére szólíthatja fel az érintett felet. Az e hatóság által hozott határozatokat a kerületi bíróság előtt lehet megtámadni. Bizonyos típusú bérleti vagy lízingszel kapcsolatos jogvitákat a bérleti bíróság (*hyresnämnder*) vagy a haszonbérleti bíróság (*arrendenämnder*) tárgyal.

2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?

2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú rendes polgári bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyekben?

Gyakorlatilag minden polgári peres ügy tárgyalása a legalacsonyabb fokú bíróságon, a kerületi bíróságon kezdődik.

2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyekben?)

2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály

Általános szabály, hogy az ügyet az alperes tartózkodási helye szerint illetékes bíróság elé kell vinni. Valamely természetes személy ott tekintendő belföldi illetőségűnek, ahol a népességnyilvántartásba bejegyezték. Az adott

személy nyilvántartási adatairól az adóhivatal (*Skatteverket*) tud tájékoztatást nyújtani (tel.: +46 (0)8 56 48 51 60). Jogi személy tartózkodási helyének általában az a hely tekintendő, ahol a székhelye található.

Egyes ügyekben akkor is lehet svéd bírósághoz fordulni, ha az érintett személy nem Svédországban él. Ha az alperesnek nincs állandó lakcíme, az ügy a jelenlegi tartózkodási helye szerint illetékes bíróság elé, vagy – bizonyos esetekben – a legutóbbi lakcíme vagy tartózkodási helye szerinti bíróság elé vihető. Bizonyos polgári jogi jogviták esetén az ügy akkor is tárgyalható svéd bíróság előtt, ha az alperes külföldi illetékességű. Ha a felek Svédországban ingatlannal rendelkeznek, vagy Svédországban írtak alá szerződést, ennek a joghatóság megállapítása szempontjából döntő jelentősége van.

Nemzetközi ügyeknél nem szabad elfelejteni, hogy a bíróságok hatáskörére és illetékességére vonatkozó svéd rendelkezések csak ott érvényesek, ahol Svédország joghatósággal bír. A legtöbb esetben fennáll a svéd joghatóság, ha valamely svéd bíróság a bíróságok hatáskörére és illetékességére vonatkozó nemzeti rendelkezések alapján jogosult eljárni. Ebben az összefüggésben az alkalmazandó nemzetközi megállapodásokat is fontos figyelembe venni. Svédország esetében e nemzetközi megállapodások közül a legfontosabbak: a Brüsszel I. rendelet, a Brüsszeli Egyezmény és a Luganói Egyezmény, amelyek mind a bíróságok joghatóságát szabályozzák olyan esetekben, amikor az alperes tartózkodási helye a rendelet vagy az egyezmények hatálya alá tartozó országban van. E jogi aktusok továbbá kimondják, hogy azon joghatósági okok, amelyek alapján a fizetési kötelezettség teljesítésére irányuló keresetek megindíthatók az alperes ingatlanának helyén, nem alkalmazhatók olyan személyre, akinek tartózkodási helye valamely tagállamban vagy az egyezményben részes államban van.

2.2.2 A főszabály alóli kivételek

2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróságot (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságot) és egy másik bíróságot között?

A joghatósággal kapcsolatban számos rendelkezés vonatkozik arra, hogy az adott ügyet tárgyalhatja-e az alperes lakóhelye szerint illetékes bíróságtól eltérő bíróság. Számos nemzetközi megállapodás – például a Brüsszel I. rendelet, valamint a Brüsszeli és a Luganói Egyezmény – foglalkozik a versengő joghatóság kérdésével.

A versengő illetékességre vonatkozó legfontosabb svéd szabályok az alábbiak:

- Bármely károsult személy fordulhat a káresemény vagy károkozás bekövetkezésének helye szerinti bírósághoz. Ez a rendelkezés főszabály szerint nem vonatkozik a szerződésszegésre. A bűncselekményből fakadó károkozás miatt kártérítési kereset a bűncselekménnyel kapcsolatos büntetőeljárással összefüggésben is indítható.
- A fogyasztók valamely kereskedő ellen saját bíróságukon indíthatnak eljárást kis összegű fogyasztói ügyekben.
- Szerződéses fizetési kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben adott esetben a szerződéskötés helyének bíróságához is lehet fordulni. Másrésztől azonban a svéd jog nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján a szerződés teljesítési helyének bírósága rendelkezne illetékességgel.
- Valamely kereskedővel szemben üzleti tevékenysége kapcsán felmerült jogvita esetén bizonyos esetekben az üzletvitel helye szerinti bírósághoz is lehet fordulni.
- Gyermekfelügyeleti, -elhelyezési és láthatási joggal kapcsolatos ügyekben a tárgyalás többnyire a gyermek állandó tartózkodási helye szerinti bíróságon folyik (lásd még: a „Szülői felügyeleti jog – Svédország” című fejezetet).
- Gyermektartási ügyekkel általában az alperes lakóhelye szerint illetékes bíróság foglalkozik, de apasági pereknél, házassági ügyekben és szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben (szülői felügyelet és gyermekelhelyezés) más bírósághoz is lehet fordulni.

2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?

A svéd jog számos szabályt tartalmaz a kizárólagos illetékességre vonatkozóan, amelynél az adott ügyben csak egy adott bíróság járhat el. Számos nemzetközi megállapodás – például a Brüsszel I. rendelet, valamint a Brüsszeli és a Luganói Egyezmény – foglalkozik a kizárólagos joghatóság kérdésével. Ha ezen szabályok hatálya alá tartozó bármely ügyben a kizárólagos joghatósággal rendelkező bíróságtól eltérő bírósághoz fordulnak, a bíróságnak tilos az ügyben eljárnia.

A kizárólagos illetékességre vonatkozó legfontosabb svéd szabályok az alábbiak:

- Az ingatlanokkal kapcsolatos jogviták nagy részével az ingatlan helye szerinti bíróság foglalkozik.
- Egyes, ingatlannal kapcsolatos jogviták esetén földügyi és környezetvédelmi bírósághoz (*mark- och miljöödomstol*), illetve bérleti vagy haszonbérleti bírósághoz kell fordulni. Itt is az ingatlan elhelyezkedése a döntő.
- Örökösödési ügyekben az elhunyt lakóhelye szerinti bíróság az illetékes.
- Házassági és házastársi vagyonegosztási ügyekben a peres felek valamelyikének lakóhelye szerinti bírósághoz kell fordulni.
- Amennyiben valamely jogvita esetén a munkaügyi bíróság rendelkezik joghatósággal, az ügyet nem tárgyalhatja az alperes tartózkodási helye szerinti általános hatáskörű bíróság.
- Versenyjogi, marketingjogi, környezetvédelmi jogi, tengerjogi és szellemi alkotások jogával kapcsolatos ügyekben gyakran külön rendelkezések vannak érvényben, amelyek szerint egyetlen bíróság rendelkezik joghatósággal.
- A Svea Fellebbviteli Bíróság (*Svea hovrätt*) kizárólagos joghatósággal rendelkezik bizonyos, külföldi bíróságok által hozott határozatok érvényesítésére vonatkozó kérelmek esetében.

2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?

A felek megállapodhatnak arról, hogy egy adott jogvitát mely bíróság tárgyaljon. Ez a joghatósági megállapodás. Az ilyen megállapodást írásba kell foglalni. A megállapodás kikötheti valamely bíróság kizárólagos illetékességét. Megállapodást lehet kötni arról is, hogy a szokásos szabályok szerint joghatósággal rendelkező bíróságtól eltérő bíróság foglalkozzon egy adott ügygel. A felek ezenkívül egynél több illetékes bíróságot is kijelölhetnek.

Főszabály szerint a felek által illetékesként megjelölt bíróság köteles befogadni az ügyet. Ez azonban nem érvényes akkor, ha a megállapodás ellentétes a kizárólagos illetékességre vonatkozó szabályok bármelyikével. Ha valamely fél azt állítja, hogy a joghatósági megállapodás érvénytelen, a bíróságnak is meg kell vizsgálnia ezt az állítást, aminek eredményeként kiderülhet, hogy az adott bíróság nem rendelkezik joghatósággal.

Az egyébként nem illetékes bíróság mégis rendelkezhet joghatósággal, ha az alperes nem kifogásolja, hogy az ügy tévesen az adott bírósághoz került (ez a joghatóság hallgatólagos kiterjesztése). Ez azonban nem alkalmazandó, ha a bíróságnak hivatalból meg kell vizsgálnia a kizárólagos joghatósági szabályokat. A bíróság azonban nem vizsgálja meg automatikusan azt a kérdést, hogy az ügyet a főszabály, a versengő joghatóságra vonatkozó szabályok vagy a joghatósági megállapodás megsértésével tárgyalják-e. A bíróság joghatóságának hiányára vonatkozó kifogást akkor kell előterjeszteni, amikor a felek először nyilatkoznak az ügyben. Ha azonban az alperes egyáltalán nem nyilatkozik és a bíróságnak mulasztási ítéletet kell hoznia, a bíróságnak mérlegelnie kell, hogy rendelkezik-e illetékességgel.

3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

Svédországban egyetlen olyan különös hatáskörű bíróság van, amely polgári jogi jogvitákkal foglalkozik, ez pedig a munkaügyi bíróság. A munkaügyi bíróság munkaügyi jogvitákkal foglalkozik, azaz olyan jogvitákkal, amelyek a munkáltató és a munkavállaló közötti jogviszonyra vonatkoznak.

Vannak olyan kerületi bíróságok, amelyek meghatározott típusú polgári ügyekkel foglalkoznak. Öt kerületi bíróság egyben földügyi és környezetvédelmi bíróságként is eljár (*mark- och miljöödomstolar*). E bíróságok foglalkoznak a Környezetvédelmi Törvénykönyv (*miljöbalken*) hatálya alá tartozó ügyekkel, valamint a kisajátítással és tulajdonképzéssel kapcsolatos ügyekkel. A tengerjogi kérdésekkel hét kerületi bíróság foglalkozik, amelyek egyúttal tengerjogi bíróságként (*sjörättsdomstolar*) is működnek. A stockholmi kerületi bíróság (*Stockholms tingsrätt*) keretében működő szabadalmi és gazdasági bíróság (*patent- och marknadsdomstolen*) kizárólagos joghatósággal rendelkezik a szellemi tulajdonnal kapcsolatos, a versenyjogi és a marketingjogi ügyek elbírálására.

Last update: 29/08/2025

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes

tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.